Foreign policy, international relations and security analysis

INTERNATIONAL WEEKLY

№9 01.06.2023-15.06.2023

Теми:

- Україна – ЄС
- Зовнішня та безпекова політика України
- Перебіг російсько-української війни

FPRI Foreign Policy Research Institute

ЗМІСТ

УКРАЇНА - ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Аналіз теми тижня: Формування нового біполярного протистояння ____ *3*

Інші події в ЄС ____ 6

ЗОВНІШНЯ ТА БЕЗПЕКОВА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

Аналіз теми тижня: Крок в напрямок НАТО чи крок до відвертості? ____ *10*

Двосторонні відносини ____ *14*

Нідерланди ____ *14*

Ватикан ____ *14*

Чехія ____ *14*

Білорусь ____ *15*

Пакистан ____ *15*

Австралія ____ *16*

ПЕРЕБІГ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ *(01.06 – 15.06.2023)*

Зміни на фронті ____ *17*

Військова допомога ____ *18*

Росія: внутрішні та зовнішні виклики ____ *18*

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ: Формування нового біполярного протистояння

Фото:Володимир Зеленський та Еммануель Макрон на 2 саміті ЄПС
Джерело:Офіс Президента України

1 червня ц.р. у м. Кишинів відбувся другий саміт Європейської політичної спільноти (ЄПС). ЄПС знову об'єднала країни континенту для підтримки політичного діалогу та обговорення питань, що становлять спільний інтерес. З моменту її створення, серед держав нового формату, особливо в Україні, були побоювання, що Європейська політична спільнота створюється як замінник повноправному членству у ЄС. Однак, країни, що мають намір вступити до Європейського Союзу, зокрема, Україна, і, навіть, члени Євросоюзу чітко визначили, що ЄПС не може бути замінником ЄС і є паралельним форматом. Тому варіант підміни членства було остаточно відкинуто.

Для Молдови факт проведення заходу такого високого рівня є безпрецедентною подією. З минулого року були сумніви, що країна може забезпечити логістику заходу, однак, молдовські дипломати зрештою впоралися із поставленим завданням. Саміт відвідали 47 глав держав і урядів, президент Європейської комісії, президент Європейського парламенту, президент Європейської ради та Високий Представник ЄС. Символічно, що захід було проведено у 30 кілометрах від окупованого Придністров'я.

ЄПС став корисним форумом для обміну думками і обговорення спільних питань. На саміті у Молдові обговорювалися такі питання, як безпека, енергетична стійкість та

мобільність. Та головною перевагою була можливість лідерів обговорити різні питання під час спільних зустрічей на полях. Зокрема Володимир Зеленський зустрівся з лідерами країн-учасниць авіаційної коаліції (Данія, Швеція, Нідерланди, Бельгія, Велика Британія, Польща), з президентом Молдови М.Санду і прем'єр-міністром РМ Д.Речаном; з прем'єр-міністром Північної Македонії Д.Ковачевським і прем'єр-міністром Албанії Є.Рамою, з президентом Європейської Комісії У. фон дер Ляєн, канцлером Німеччини О.Шольцем, президентами Франції, Румунії, Швейцарії, Сербії, а також прем'єр-міністрами Великої Британії, Чехії, Португалії та Іспанії.

На саміті ЄПС Президент України провів низку зустрічей на найвищому рівні. Основними темами під час перемовин стали ***авіаційна коаліція та коаліція ППО «Patriot».*** Поряд з цим, на саміті прозвучали чіткі заяви на підтримку України. Наприклад, прем'єр-міністр Італії Джорджа Мелоні заявила, що Італія підтримує європейський шлях, який обирають Україна, Молдова та Грузія – «це не розширення ЄС, а повернення цих держав до сім'ї, де саме їм місце» - сказала вона. Марк Рютте, своєю чергою підкреслив, що знаходиться близько до місця, де відбуваються всі звірства. Насправді, зазначив він, Молдова також частково окупована росіянами, а ЄС й надалі буде разом із Україною у боротьбі з російською агресією. Важливою для європейських лідерів заявою стали слова Президента Зеленського, що **Україна не стане звільняти Придністров'я без офіційного запиту з боку Молдови**. Ця тема була найбільш популярною серед молдовських журналістів під час спілкування з Президентом України.

Поки у Кишиневі відбувався саміт Європейської політичної спільноти, у Кейп Тауні міністри закордонних справ п'яти країн групи БРІКС закликали до **"перебалансування" світового порядку**. Європейська політична спільнота складається переважно з демократичних країн і більшість дискусій протягом зазначеної події точилися навколо питання протидії російській агресії та підтримки України. Таким чином, держави обговорювали шлях до збереження стану міжнародних відносин, у якому правила мають значення. Підтримуючи Україну, держави континенту виступають проти права сильного та за силу міжнародного права. Водночас ***у Кейп Тауні зібралися представники країн, що фактично легітимізують агресію проти України і розглядають її як частину трансформації світового порядку на те, що вони називають "більш справедливий світоустрій***".

Через ресентімент у бік Сполучених Штатів Америки, держави БРІКС не засуджують і частково підтримують країну-агресора. Не може не викликати занепокоєння перспектива розширення БРІКС за рахунок держав Глобального Півдня. За словами міністра закордонних справ рф Сергія Лаврова, понад десяток країн висловили своє бажання стати членом Брікс.[1]

У першу чергу **негативним аспектом у цій ситуації для України** є не економічні наслідки збільшення ролі Клубу та Нового Банку Розвитку, а політичні. Практика показує, що держави, які зближуються з Китаєм в більшому ступені

[1] БРІКС планує розширення і створення спільної валюти, щоб протистояти США, 01/06/2023, URL: https://suspilne.media/493906-briks-planue-rozsirenna-i-stvorenna-spilnoi-valuti-sob-protistoati-ssa/

погоджуються з політикою і позицією Пекіну. **В питанні російсько-української війни такі країни лобіюють капітуляцію України шляхом встановлення режиму припинення вогню та фіксації захоплених територій за росією.** Фактично, країни Глобального Півдня відстоюють право сильного захопити сусідню державу, якщо це відповідає їхнім інтересам. Це повернення у джунглі. Тому, щоб попередити посилення підтримки рф з боку країн Африки, Азії та Латинської Америки, США та ЄС мають застосовувати до таких країн принцип батога і пряника: з одного боку, поглиблювати взаємодію з частиною держав, збільшувати економічну, гуманітарну та військову підтримку. З іншого - запроваджувати санкції на деякі держави та скасовувати програми підтримки за деструктивну зовнішню політику.

Російська агресія загострила конфлікт по цивілізаційній лінії. Наразі продовжується **формування двох мегаблоків**. З одного боку – демократичний, на чолі зі Сполученими Штатами Америки. З іншого боку – авторитарний, на чолі з КНР. ***Україна у контексті протистояння російської агресії опинилася у центрі цього протистояння***, що ускладнює завдання з витіснення країни-окупанта з території України. У контексті міжцивілізаційного протистояння, ліберальні демократії мають переглянути свій підхід до взаємодії з країнами Азії, Африки, Близького Сходу та Латинської Америки. В останні роки багато таких держав посилили зв'язки з КНР та посилили критику Європи та Північної Америки. Ліберальним демократіям слід пріоретизувати відносини з більш лояльними країнами, збільшувати з ними співпрацю, у т.ч. відповідно до їхніх підходів до розв'язання питань міжнародних відносин. Водночас країни, чиї лідери посилюють антиєвропейську та антиамериканську риторику, мають стикнутися із загрозою зменшення економічної та гуманітарної допомоги. Припинення підтримки однієї з таких держав може змінити риторику та позицію інших.

При цьому **Україні слід також переглянути підхід до відносин з проросійськими державами. Низка закордонних дипломатичних установ можуть бути закриті, а ресурси, які у такому випадку звільнилися б, можуть бути спрямовані на більш перспективні країни Азії та Латинської Америки**.

Лукашенко каже, що Білорусь почала отримувати російську ядерну зброю

14.06.2023

Самопроголошений президент Білорусі Александр Лукашенко заявив, що його країна почала отримувати російську тактичну ядерну зброю; деякі одиниці, за його словами, втричі потужніші за атомні бомби, які США скинули на Хіросіму і Нагасакі в 1945 році.

Розгортання боєголовок – менш потужної ядерної зброї меншої дальності, яка потенційно може бути використана на полі бою, – є першим переміщенням Москвою таких боєголовок за межі Росії з часів розпаду Радянського Союзу.

«У нас є ракети і бомби, які ми отримали від Росії», – сказав Лукашенко в інтерв'ю російському державному телеканалу «Россия-1».

«Бомби втричі потужніші, ніж ті, що були скинуті на Хіросіму і Нагасакі», – заявив він.

Європейська правда

У Болгарії узгодили склад уряду на наступні дев'ять місяців

02.06.2023

На брифінгу в п'ятницю Денков, кандидат у прем'єр-міністри від «ПЗ-ДБ», оголосив, що партії дійшли згоди і щодо складу кабінету, і щодо способу забезпечення більшості для конституційної реформи.

Денков зазначив, що склад проєкту уряду з другим мандатом є консенсусом і підібраний так, щоб отримати ширшу підтримку в парламенті.

Минулого тижня колишня єврокомісарка Марія Габріель, кандидатуру якої на посаду прем'єр-міністерки висунув найбільший парламентський блок у Болгарії – ГЕРБ-СДС, – оголосила про домовленість із блоком «ПЗ-ДБ» про формування ротаційного уряду.

У межах домовленості перші дев'ять місяців уряд очолить Ніколай Денков – кандидат у прем'єри від «ПЗ-ДБ», а Габріель буде віцепрем'єркою – міністеркою закордонних справ. Після цього вони поміняються ролями: Габріель очолить уряд, а Денков стане головою МЗС.

Європейська правда

У Балтійському морі стартують масштабні навчання НАТО

02.06.2023

У Балтійському морі починаються великі спільні навчання НАТО і партнерів BALTOPS, що триватимуть два тижні – з 3 по 17 червня.

Про це повідомляють, серед іншого, естонські та фінські ЗМІ.

Навчання відбуваються під керівництвом командувача 6-го флоту Військово-морських сил США. Їхня мета – підвищити взаємосумісність і злагодженість сил союзників. Відпрацьовувати планують усі аспекти ведення бойових дій на морі.

У маневрах візьмуть участь близько 6000 військових із 20 країн, 50 суден та близько 45 літаків і гелікоптерів. Учасники навчань почали прибувати до Естонії ще минулого тижня.

Командувач естонського флоту Юрі Саска зазначає, що це історична подія для країни, оскільки це перші навчання такого масштабу у водах Естонії.

Навчання називають найбільшими багатонаціональними навчаннями у Балтійському морі з 1972 року.

Європейська правда

На антиурядовий мітинг у Варшаві зібрались від 300 до 500 тисяч людей

04.06.2023

В акції протесту проти польської влади у Варшаві, яка відбулась у неділю, взяли участь кількасот тисяч людей, що зробило її однією з наймасовіших опозиційних демонстрацій за останній час.

Про це повідомляє "Європейська правда" з посиланням на Onet.

За оцінками польських ЗМІ, о 15:00 (16:00 за Києвом), коли протест досяг найбільшої кульмінації, на Замковій площі зібрались щонайменше 300 тисяч людей. Мерія Варшави, яку очолює опозиційний політик Рафал Тшасковський, наводить ще більше число – до пів мільйона учасників.

Як повідомлялось, захід приурочений до річниці перших частково вільних виборів у Польщі 1989 року, які призвели до падіння комунізму і політичних змін. За словами організаторів, він був протестом «проти високих цін, злодійства і брехні, за вільні вибори».

Демонстрації також відбулися в інших великих містах, зокрема у Кракові та Щецині.

Недільний мітинг є однією з найпоказовіших спроб опозиції Польщі згуртувати своїх прихильників на тлі прийдешніх виборів до парламенту, які відбудуться восени.

Європейська правда

Брюссель продовжує пом'якшене обмеження на імпорт з України для п'яти членів ЄС

05.06.2023

Європейський Союз ухвалив рішення продовжити заборону на імпорт окремих видів сільськогосподарської продукції з України для п'яти членів ЄС до 15 вересня, але пообіцяв поступово їх скасувати. Про це йдеться в повідомленні Європейської комісії, яку цитує «Європейська правда».

«До 15 вересня 2023 року ЄС поступово скасовує виняткові та тимчасові запобіжні заходи, прийняті 2 травня 2023 року щодо імпорту пшениці, кукурудзи, ріпаку та насіння соняшнику з України», – повідомляє Єврокомісія.

Там також додали, що сфера застосування обмежувальних заходів для цих продуктів скоротиться із 17 до шести тарифних ліній. Як повідомляло джерело "ЄвроПравди", з-під дії заборони буде виключено тверді сорти пшениці, гібриди кукурудзи, а також матеріал для сівби та спельту.

Європейська правда

Фанатку Путіна в Німеччині оштрафували майже на 1000 євро за виправдання агресії РФ

06.06.2023

Окружний суд міста Кельн у вівторок присудив стягнути з уродженки України Єлени Колбаснікової штраф через схвалення агресії Росії.

Про це повідомляє "Європейська правда" з посиланням на t-online.

Суд зобов'язав Колбаснікову сплатити 30 щоденних штрафів по 30 євро за звинуваченням у схваленні кримінальних злочинів, а також судові збори. Прокуратура вимагала 70 щоденних штрафів по 30 євро кожен. В обвинувальному акті Колбаснікову звинувачували в тому, що в травні 2022 року під час проросійської демонстрації вона дала інтерв'ю телеканалу Bild TV, в якому схвалила агресивну війну Росії проти України.

Європейська правда

ЄС: Підрив Каховської ГЕС - це новий вимір російських звірств

6***.06.2023***

Євросоюз засуджує російську атаку на Каховську ГЕС, яка поставила під загрозу життя сотень тисяч цивільних осіб у близько 80 населених пунктах, включно з містом Херсон.

Про це йдеться у спільній заяві високого представника ЄС з питань закордонних справ і політики безпеки Жозепа Борреля і єврокомісара із питань гуманітарної допомоги та управління кризовими ситуаціями Янеза Ленарчича, повідомляє "Європейська правда».

У заяві наголошується, що падіння рівня води через підрив ГЕС також впливає на доступ до води для охолодження реакторів Запорізької АЕС.

Європейська правда

413 млрд євро на сім років. У парламенті Франції підтримали рекордне збільшення витрат на оборону

07.06.2023

Національна асамблея Франції в середу схвалила збільшення семирічного оборонного бюджету країни до 413 мільярдів євро, яке Міністерство оборони називало необхідним для підтримання обороноздатності країни.

Про це пише «Європейська правда» з посиланням на Le Figaro.

Так званий законопроєкт про військове планування на 2024-2030 роки підтримали 408 депутатів нижньої палати парламенту Франції, проти проголосували 87 – передусім представники лівих Комуністичної партії та групи «Франція нескорена». Остаточне ухвалення законопроєкту у верхній палаті парламенту, Сенаті заплановане на 14 липня, після чого його має підписати президент. Документ передбачаж збільшення оборонного бюджету Франції у 2030 році до 69 мільярдів євро, тоді як у 2023-му він становить 44 мільярди євро. Таким чином, протягом наступних семи років витрати зростатимуть на 3-4 млрд.

Європейська правда

ЄС розпочав провадження проти Польщі через закон про російський вплив
07.06.2023

Колегія комісарів Європейського Союзу вирішила розпочати провадження щодо порушення Польщею законодавства ЄС у зв'язку з законом про створення комісії з розслідування російського впливу.

Про це, як пише "Європейська правда", повідомляє RMF FM.

Європейська комісія вже розкритикувала закон і попередила, що без вагань вживатиме заходів.

Наразі вирішено надіслати "лист з офіційним повідомленням».

Це перший етап процедури порушення, яка може закінчитися в Суді Європейського Союзу.

У Польщі є час, щоб виконати вимогу. Якщо вона цього не зробить, Єврокомісія перейде до наступного етапу, а це може означати подальші фінансові санкції.

Це також означає, що Єврокомісія після аналізу дійшла висновку, що закон про створення комісії з розслідування російського впливу порушує законодавство ЄС.

Європейська правда

ЄС призупинив візити і фінансову підтримку Косова в очікуванні деескалації
14.06.2023

ЄС призупинив візити високого рівня і фінансову підтримку Косова через неспроможність Приштини досягти деескалації на півночі країни.

Про це, як повідомляє "Європейська правда", заявив представник Єврокомісії Петер Стано.

Він пояснив, що йдеться не про санкції, оскільки ЄС ухвалює обмежувальні заходи на основі чітких законодавчих рамок, визначених державами членами після тривалого процесу обговорення.

«З огляду на останню ескалацію, яку ми спостерігаємо з початку цього місяця, 27 держав-членів ЄС заявили, що вони очікують від Косова і Сербії деескалації напруженості, особливо на півночі Косова, спричиненої виборами та імплементацією їхніх результатів у чотирьох муніципалітетах» – сказав він.

За його словами, ЄС попередив, що у разі відсутності негайної деескалації будуть наслідки. Однак останні дні доводять, що деескалації не відбулося, зазначив Стано.

«Незважаючи на наші заклики, прем’єр-міністр Курті поки не спромігся вжити рішучих кроків до деескалації. Його план з п’яти пунктів не здатний врегулювати ключові моменти, які викликали останню кризу. Ми очікуємо від нього термінових і вирішальних кроків» – заявив представник Єврокомісії.

Європейська правда

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ: Вільнюс: Крок в напрямок НАТО чи крок до відвертості?

Фото:Спільні навчання України та країн НАТО
Джерело:Common Brief

11-12 липня 2023 року у місті Вільнюс, столиці Литви, відбудеться саміт НАТО. Одним з головних питань перед зазначеною подією є подальше майбутнє України у контексті прагнень країни стати членом Північноатлантичного альянсу.

Наразі розглядаються різні варіанти, які Альянс, або країни-партнери можуть запропонувати Україні і не всі вони передбачають повноправне членство у короткостроковій перспективі. Серед найбільш популярних варіантів в останній місяць називалася т.з. ***«Ізраїльська модель».*** Відповідно до неї, країни-члени надають Україні військово-технічну допомогу, ймовірно, діляться певним об'ємом розвідувальної інформації, а також надають тренування. Така модель не передбачає юридичних гарантій перед Україною та залишає Союзникам великий простір для маневру у випадку загрози для України. Частково, такий план є інституціоналізацією поточної допомоги. Втім, у випадку зменшення інтенсивності російсько-української війни, рівень такої допомоги тільки зменшиться. Принциповим недоліком т.з. «ізраїльської моделі» для України є факт відсутності в України ядерної зброї. Гарячі фази арабо-ізраїльських воєн припинилися лише після набуття єврейською державою ядерного статусу. ***В реаліях України, збільшення конвенційних спроможностей не стануть***

гарантією ненападу з боку росії. Водночас **факт перебування України у сірій зоні європейської безпеки призведе до подальшої деградації економіки країни, її демографічного потенціалу і зрештою – тільки заохотить рф до реваншу**. У випадку нового протистояння, рф буде більш підготовленою, а країни Європи заплатять двічі, адже залишити сірі зони у Європі по завершенню російсько-української війни – значить відкласти нову війну для майбутніх поколінь.

Ще одним варіантом є надання Україні повноправного членства і початок процесу прийняття вже на наступному саміті НАТО. Основним аргументом такого сценарію є факт того, що наразі країни НАТО фактично вже надають допомогу Україні, яку можна розглядати як застосування статті 5 Статуту НАТО. Ця стаття не закріплює зобов'язання відправки військ на територію Союзника, а містить наступне формулювання: «*кожна сторона надасть допомогу тій Стороні або Сторонам, які зазнали нападу, і одразу здійснить, індивідуально чи спільно з іншими Сторонами, такі дії, які вважатимуться необхідними*». На додаток, у випадку прийняття України до НАТО, країни-члени продемонструють путіну, що час не грає на користь росії та надішле сигнал про відсутність перспектив для рф продовжувати агресію проти сусідньої держави. Водночас такий підхід, за словами американського науковця Пола Поста несе дві загрози для Альянсу: збільшення ризику прямого зіткнення з рф та зменшення надійності (credibility) НАТО, оскільки надання Україні допомоги без відправки військ на її територію створить небажаний прецедент, що може потенційно впливати на здатність до стримування потенційних супротивників. Тому подібне рішення вимагає зважування всіх за та проти і наразі країни НАТО відмовились від цього сценарію, хоча їхнє втручання могло б призвести до швидкого завершення війни. Наразі ж українські солдати продовжують воювати сам на сам з найбільшої країною континенту.

Ще одним варіантом, до якого наразі схиляються найближчі країни-партнери України – це вихід за рамки рішення Бухарестського саміту та ***фіксація у Вільнюсі чіткого рішення, що Україна вступить до Північноатлантичного альянсу по завершенню війни з рф***. Тобто, загроза втягування у поточну війну зникла б і Альянс стирав би таким чином сіру зону безпеки, зміцнюючи власну обороноздатність. Відповідно до чинної оборонної стратегії НАТО, у разі нападу передова країна має стримувати ворожі сили до підходу Союзників. Близькість України до росії надало б НАТО перевагу в стримуванні і українські Збройні Сили сприяли б зміцненню безпеки та обороні східноєвропейських країн-членів. Такий варіант, надання членства по завершенню війни, керівництво України наразі сприймає як бажаний, в умовах коли країни НАТО відмовляються приймати Україну на найближчому саміті через страх зіткнутися з росією у збройному протистоянні. Нещодавно ухвалена стратегія національної безпеки Німеччини підтверджує тезу щодо страху низки країн-членів, адже містить положення щодо необхідності уникнення втягнення у війну.

За словами заступника голови Офісу Президента України Ігоря Жовкви, 20 країн Північноатлантичного альянсу підтримали майбутній вступ України до НАТО.[1] Однак, як мінімум 3 країни виступають проти цього. За інформацією Financial Times, Сполучені Штати Америки, Німеччина та Угорщина виступають проти намірів Польщі та країн Балтії запропонувати Україні спрощений формат вступу, т.з. "дорожню карту". Наразі формат взаємодії коли Україна залишається форпостом НАТО на Східному фланзі Альянсу влаштовує США та ФРН. Держави НАТО надають Україні допомогу у вигляді економічної підтримки та озброєнь та не мають жодних юридичних зобов'язань перед Україною. Таким чином, Україна зменшує загрозу з боку росії для всіх європейських країн власними силами та життями українських військовослужбовців, водночас країни Північноатлантичного альянсу не застосовують власних Збройних Сил.

Замість членства у НАТО, Україні пропонуються замінники, що не можуть влаштувати Україну, хоча чинне керівництво частково погоджується на такі альтернативи, сподіваючись, що фактична інтеграція у європейську безпекову систему наблизить отримання юридичних гарантій. Це, наприклад, стосується Ради Україна-НАТО, яку потенційно можуть створити на наступному саміті. Тепер рівень відносин України з НАТО відповідатиме рівню відносин НАТО з росією у минулому. **Такий розвиток подій виглядає просто комічно**.

За словами Володимира Зеленського ***тільки повноправне членство у НАТО може бути гарантією ненападу з боку інших країн.*** А поки Україна не отримала членства, вона потребує гарантій сталої допомоги з боку партнерів. Тобто, інституціоналізація допомоги, про яку можна часто почути в експертному середовищі та від багатьох урядовців, задовільнить Україну, але тільки до завершення війни. Вона не може бути замінником НАТО, адже збільшення конвенційних спроможностей України не відвернуть повторного нападу рф. Тому Володимир Зеленський і заявив, що не розуміє навіщо Україні брати участь у саміті у м. Вільнюс, якщо Україна не отримає гарантій.

Україна наразі бореться за безпеку всієї Європи та обороняє її, і це не просто риторика. У 2021 році росія висунула ультиматум не Україні, а НАТО. Україна не була членом Альянсу і якщо на двосторонньому рівні рф дійсно хотіла захопити Україну та зруйнувати її державність, то **на системному рівні – агресія проти України розглядалася Кремлем у контексті протистояння зі США та Європою**. Якби агресія рф вдалась, весь людський потенціал України, що тепер належав би окупанту, був мобілізований проти НАТО, так як росія використала людський потенціал на окупованій території для застосування проти України. Після захоплення сусідньої держави, росія вторглася б у країни Балтії і ані сили США, ані сили інших Союзників не встигли б захистити членів Альянсу.

НАТО час повернутися до виконання оборонних завдань та не ховати голову у пісок. Росія становить загрозу не тільки Україні, але й усій Європі. Восени 2021 року

[1] Київ: Вступ України до НАТО підтримали 20 країн, 11.06.2023, URL: https://www.dw.com/uk/kiiv-vstup-ukraini-do-nato-pidtrimali-20-krain/a-65883465

в Україні застерігали США та інші країни НАТО, що намагання зекономити на військовій допомозі Україні зараз призведе до того, що потім доведеться заплатити більше. Тепер США і вся Європа платять за російське вторгнення, і Україна – найбільше, життям своїх громадян. **Не можна залишати вразливостей у європейській безпековій системі на майбутнє і тому Україна має отримати гарантії щодо членства в НАТО, щоб майбутнім поколінням не довелося заплатити за помилки минулого**.

Україна-Нідерланди

Нідерланди хочуть купити десятки танків Leopard 1 для України

01.06.2023

Уряд Нідерландів планує закупити десятки танків Leopard 1 для постачання в Україну.

Про це, як пише "Європейська правда", повідомляє телерадіокомпанія NOS. Постачальником танків може стати швейцарська компанія, повідомляють джерела в Гаазі.

Для купівлі танків все ще потрібен дозвіл швейцарського уряду, а він хоче триматися подалі від війни з Росією, наскільки це можливо.

Поставки зброї ставлять нейтралітет під загрозу, говорили раніше швейцарці. Тож угода про купівлю танків ще не укладена.

Європейська правда

Україна-Ватикан

Зеленський прийняв представника Ватикану, який приїхав із "мирною місією"

06.06.2023

Президент Володимир Зеленський у вівторок прийняв спеціального представника Папи Римського Франциска кардинала Маттео Дзуппі, який перебуває з візитом в Україні. Про це повідомили в Офісі президента, пише "Європейська правда".

Під час зустрічі Зеленський і Дзуппі обговорили ситуацію в Україні та гуманітарну допомогу Святого Престолу.

Звернув увагу голова держави й на підрив дамби Каховської гідроелектростанції, що відбувся напередодні. Також президент і кардинал Ватикану "детально обговорили імплементацію української "формули миру" й необхідність залучення до участі в Глобальному саміті миру якнайширшого кола країн, зокрема Глобального Півдня".

Європейська правда

Україна-Чехія

Україна і Чехія домовились про спільний ремонт Т-64

06.06.2023

Український державний концерн "Укроборонпром" і чеське збройове підприємство VOP CZ домовились про спільний ремонт танків Т-64 на заводі в місті Новий Їчин, який почнеться незабаром.

Про це, як пише "Європейська правда", повідомило Міноборони Чехії у вівторок.

Контракт на ремонт та модернізацію танків Т-64 української армії було укладено на основі меморандуму між VOP CZ та "Укроборонпромом" від лютого цього року.

Європейська правда

Україна-Білорусь

Українські депутати влаштували першу розмову Тихановської та полку Калиновського

07.06.2023

Депутатське об’єднання "За демократичну Білорусь!" у Верховній раді України організувало публічну розмову лідерки об’єднаної опозиції Білорусі Світлани Тихановської та полку імені Кастуся Каліновського, який воює у складі Збройних Сил України.

Про це, як пише "Європейська правда", повідомив член об’єднання, народний депутат України Богдан Яременко. Яременко не навів подробиць дискусії, але підкреслив, що йдеться про першу публічну розмову Тихановської та представників полку Калиновського.

Військові своєю чергою коротко прокоментували, що донесли до Тихановської свою позицію: "Білорусь можна звільнити тільки силовим шляхом!" Лідерка об’єднаної білоруської опозиції на момент публікації не повідомляла про розмову.

Європейська правда

Україна-Пакистан

Еміне Джапарова прийняла копії вірчих грамот у новопризначеного Посла Ісламської Республіки Пакистан в Україні Надіра Хана

14.06.2023

14 червня перша заступниця міністра закордонних справ України Еміне Джапарова прийняла копії вірчих грамот у Посла Пакистану в Україні Надіра Хана.

Під час дискусії сторони підкреслили зацікавленість в активізації політико-дипломатичного діалогу, торговельно-економічного, військово-технічного співробітництва та співпраці у сфері продовольчої безпеки.

Еміне Джапарова висловила сподівання на активну підтримку України з боку Пакистану у протистоянні російській агресії та запросила Пакистан долучитися до реалізації Формули миру Президента України Володимира Зеленського та участі у діяльності Міжнародної Кримської платформи.

Посол Надір Хан, у свою чергу, запевнив у незмінності підтримки його державою суверенітету та територіальної цілісності України в умовах триваючої російської агресії та наголосив на готовності пакистанського уряду розвивати всебічні відносини з Україною та надавати гуманітарну допомогу нашій державі.

МЗС України

Україна-Австралія

Україна звернулась до Австралії щодо надання F-18 – посол

13.06.2023

Посол України в Австралії Василь Мирошниченко у вівторок підтвердив, що Київ звернувся до Канберри з проханням розглянути можливість передати списані винищувачі F/A-18.

Про це Мирошниченко сказав у коментарі агентству AFP, пише "Європейська правда".

Як уточнив дипломат, запит України стосується оцінки стану близько чотирьох десятків літаків Королівських військово-повітряних сил Австралії, які мають бути замінені більш сучасними F-35. "Був запит на інформацію. Україна вивчає можливості винищувачів, зокрема й цього літака", – зазначив Мирошниченко.

Австралійський генерал-майор у відставці Мік Райан сказав AFP, що F-18 можуть допомогти Україні "врівноважити шанси" проти більших і краще оснащених військово-повітряних сил Росії, аби запобігати ударам по українських містах і об'єктах критичної інфраструктури.

Європейська правда

Джерело: Армія FM

Зміни на фронті

Росія зупиняє початок проведення наступальної операції Сил оборони України своїми наступальними діями тактичного рівня.

Противник і надалі зосереджує основні наступальні зусилля на Лиманському, Бахмутському, Авдіївському та Мар'їнському напрямках. У червні на Лиманському напрямку Україною було проведено наступальні дії тактичного рівня. Військовослужбовці Збройних сил України просунулися північніше Авдіївки на понад кілометр і вибили російських окупантів з села Веселе. Навколо Бахмуту українські військовослужбовці продовжують поступове просування в бік н.п. Кліщіївка та Ягідне.

На Шахтарському напрямку ворог проводив наступальні дії у напрямках Новомихайлівки та Вугледара Донецької області, успіху не мав.

На Південному напрямку Україна проводить контр-наступальні дії. ЗСУ звільнили та закріпилися в Новодарівці, Левадному, Сторожевому, Макарівці, Благодатному, Лобковому, Нескучному та Пятихатках.

Військова допомога

У першій половині червня стало відомо, що Україна отримала наступне озброєння:

Франція:
- кулемети AANF1

Данія:
- 2000 снарядів
- 9000 снарядів (Спільно з Норвегією)

ФРН:
- машини розмінування “Wisent 1” (2 од.)

Уряд Німеччини планує передати Україні пакет оборонної допомоги, до якого увійде велика кількість бронетехніки 64 гусеничних всюдиходи Bandvagn 206 (BV206) та 66 бронеавтомобілів. Сполучені Штати закуплять для України системи протиповітряної оборони Gepard. Україна отримає додаткові Bradley та Stryker. Міноборони Нідерландів повідомляє про закупівлю чотирьох РЛС на суму 150 млн євро. Також стало відомо, що українські пілоти почали навчання на літаках F-16.

Джерело: Mil.ua

Росія: внутрішні та зовнішні виклики

Екоцид як засіб ведення війні Росією

6 червня 2023 року російські окупаційні війська підірвали Каховську ГЕС. Руйнація гідроелектростанції стала черговим порушенням міжнародного гуманітарного права росією протягом цієї війни. Відповідно до ст. 55 Женевської конвенції, під час ведення війни слід дбати про захист природного довкілля від широкомасштабної, довготривалої та серйозної шкоди. Цей захист включає заборону застосування методів або засобів ведення війни, які мають на меті або, як можна очікувати, можуть завдати такої шкоди природному середовищу і тим самим зашкодити здоров'ю або виживанню населення. Напади на навколишнє природне середовище з метою каральних дій заборонені.

За словами Глави Офісу Президента України Андрія Єрмака, підрив ГЕС призвів до наступних наслідків: плями мастила й нафти вагою не менше 150 тонн дрейфують по Дніпру. Вони можуть дістатися Середземномор’я. Більше 50 тисяч гектарів українських лісів затоплено і щонайменше половина з них загине. Це більше, ніж площа лісів Ісландії. Каховське водосховище вкрите мертвою рибою. Це орієнтовно 95 тисяч тонн живих біоресурсів. На берегах Чорного моря в Болгарії та Туреччині знаходять тіла дельфінів з українських берегів. Зафіксовано понад 150 офіційних випадків. Не виключено, що течія принесе в ці країни косуль, лисиць та зайців з

Південного регіону України. На затопленій території проживало близько 20 тисяч особин диких тварин.

Фото: Масовий мор риби внаслідок підриву Каховської ГЕС

Однак, схоже, що про це не знають і цього не чують у міжнародних організаціях, що опікуються екологією та правами людини. Більшість світових ЗМІ не засудили однозначно росію за підрив ГЕС, очікуючи на офіційні підтвердження та «докази», так, ніби то за підривом, що вдарив по українській та регіональній екології та негативно вплинув на здатність ЗСУ перетинати Дніпро з метою контр-наступальних дій, могла стояти Україна. ***Представники міжнародних організацій, окрім локальних офісів в Україні, у практичній площині, не відреагували на цей випадок***. Співробітники Організації Об'єднаних Націй, своєю чергою, схоже вважають проблеми України не такими важливими, як проблеми людей в Африці та на Близькому Сході. Серед міжнародних недержавних акторів окремої уваги заслуговує реакція шведської екоактивістки Грети Тунберг, яка активно привертала увагу до наслідків російського теракту та взяла участь у акції протесту проти російського екоциду у німецькому місті Бонн біля будівлі ООН.

Російський злочин змінює тактичні розрахунки Збройних Сил України. Втім, ***стратегічно, підрив ГЕС не вплине на розвиток бойових дій в цілому***. Одним з негативних наслідків підриву ГЕС може стати відкриття вікна Овертона. Діапазон

злочинів, які зійшли з рук країні-окупанту розширюється. Підрив дамби – це жахливий злочин, якій матиме довгострокові наслідки як для сімей, чиїх рідних вбило потопом, чиї домівки були зруйновані, так і для навколишнього середовища. Однак, чи була якась гостра критика росії з боку міжнародної спільноти? Навіть, ЗМІ у країнах Європи та США не засуджували росію без додаткових деталей. Ці деталі вони, звісно, не отримають, адже рф відмовила ООН в наданні доступу до окупованих районів Херсонщини, які постраждали від затоплення. Для міжнародної спільноти російські злочини стали буденністю. І **оскільки російська федерація вже вдалася до таких дій як підрив ГЕС, наступним етапом може стати ядерний удар по Україні.** Країни НАТО та частина суспільств цих країн протягом війни боялися, що протидія рф може підвищити ризики застосування окупантом ядерної зброї. **На практиці ж, відсутність дій призводить до ескалації з боку росії і від цього страждають як населення України, так і українська екологія**. Україну не виключити та не ізолювати від регіональної екосистеми, тому наслідки російського злочину у перспективі можуть торкнутися багатьох країн Чорноморського регіону.